

Asia: VN/18157/2023

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot NIS2-direktiivin tavoitteista ja tarkoituksesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että sääntelyn ohella merkittävä rooli kyberturvallisuuden vahvistamisessa on tiedonvälitys, henkinen kriisinkestävyys ja informaatiovaikuttamista vastaan käytävä keskustelu. Näitä toimia olisi hyvä edistää CER- ja NIS 2 -sääntelyn tukitoimina muun muassa kansallisen digikompassin toimenpide-ehdotusten mukaisesti.

Soveltamisalaa koskevat huomiot

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että soveltamisalaluokitus on pääosin selkeä keskeisten toimijoiden osalta. Uudet soveltamisalaan kuuluvat toimialat on kirjattu kattavasti. Sääntelyn pohjalta ei ole kuitenkaan selkeää, onko toimija automaattisesti kriittinen, jos se kuuluu useaan soveltamisalaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimii valtion ja korkeakoulujen omistama CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy, joka ylläpitää erityisesti opetuksen, tutkimuksen ja kulttuurin keskitetty kansallista ICT-infrastruktuuria. Yhtiö tarjoaa palveluitaan lähinnä omistajilleen. CSC ei kuulu tiedonhallintalain soveltamisalaan. OKM katsoo, että CSC olisi kuitenkin perusteltua ottaa NIS2-direktiivin velvoitteiden piiriin. OKM esittää, että HE:n jatkovalmistelussa arvioidaan ja selkeytetään vielä CSC:n kaltaisen valtion erityistehtäväyhtiöiden asemaa suhteessa valmisteilla olevaan lainsäädäntöön.

Riskienhallintavelvoitetta koskevat huomiot

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että koska velvoitteen soveltamisalaan kuuluville toimijoille jätetään mahdollisuus halutessaan ottaa käyttöön pidemmälle meneviä riskihallintatoimia, ja velvoitteita on mahdollista säätää myös kansallisesti, kansallisen tavoitetason pidemmälle menevää riskienhallintaa tulisi selkeyttää niin, että se huomioisi mahdolliset muutokset turvallisuustilanteissa. Velvoitteista erityisesti toimitusketjujen turvallisuus kaipaisi yksittäisiä toimijoita laajempaa näkymää ketjujen riskien ymmärtämiseksi. Tällainen voisi olla esimerkiksi kriittisten raaka-aineiden osalta koottu Euroopan ja kansallisen tason riskianalyysi.

Raportointivelvoitetta koskevat huomiot

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että merkittävän poikkeaman määritelmälle tulisi pyrkiä tuottamaan tarkempi kansallisesti yhteinen tai toimialakohtainen tulkinta, joka kanavoi ilmoittamisvelvollisuutta käytännön tilanteissa. Koska ilmoittaminen merkittävistä poikkeamista tai niiden mahdollisuudesta on soveltamisalaan kuuluvien toimijoiden velvollisuutena, erilaiset tulkinnat merkittävän poikkeaman määrittelystä voivat johtaa sellaiseen yli-ilmoittamiseen, joka ei ole toiminnan tehokkuuden kannalta tarkoituksenmukaista, tai seuraamuksiin, jotka syntyvät velvoitteen erilaisista tulkinnoista.

Valvontaa koskevat huomiot

Ei lausuttavaa

Seuraamusmaksua koskevat huomiot

Ei lausuttavaa

CSIRT-yksikön tehtäviä koskevat huomiot

Ei lausuttavaa

Tiedonhallintalakia ja täytäntöönpanoa julkishallinnossa koskevat huomiot

Ei lausuttavaa

Verkkotunnusvälittäjiä koskevat huomiot

Ei lausuttavaa

Kumottavaksi ehdotettuja säännöksiä koskevat huomiot

Ei lausuttavaa

Vaikutustenenarviointia koskevat huomiot

Ei lausuttavaa

Muut huomiot ja avoin palaute esityksestä

Ei lausuttavaa

Lehikoinen Anita
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kraneis Samuli
Opetus- ja kulttuuriministeriö - OKM HAL TH